

Dönem : 1
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı :

921

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Dışişleri Bakanlığı kısmına bâzı kadrolar eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/762)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 2334/5125

10 . 12 . 1964

Millet Meclisi Başkanlığına

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 5 . 12 . 1964 tarihinde kararlaştırılan «Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Dışişleri Bakanlığı kısmına bâzı kadrolar eklenmesi hakkında kanun tasarısı» gerekçesi ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim,

I. İnönü
Başbakan

GEREKÇE

Dışişleri Bakanlığı kadrosu, esas itibarıyla, İkinci Dünya Harbini hemen takibeden devredeki ihtiyaçlar göz önünde tutularak tertiplenmiştir. O tarihten beri milletlerarası münasebetlerde büyük gelişmeler vukubulmuş, birçok yeni devletler kurulmuş ve buralarda elçilik ve konsolosluklar ve sayıları gittikçe artmakta olan milletlerarası teşekküller nezdinde daimî delegelikler tesisi zarureti hâsıl olmuştur. Bu arada Dışişleri Bakanlığı kadrosuna bâzı ilâveler yapılmışsa da yeniden ortaya çıkan ihtiyaçlar karşısında bunlar da kifayetsiz kalmıştır. Halihazırda yabancı memleketlerdeki 57 büyükelçilik ve elçilik, 3 daimî delegelik, 29 başkonsolosluk ve konsolosluk, merkezde 20 genel müdürlük ve müstakil müdürlük ve İstanbul'da Hazineî Evrak Müdürlüğü işlerinin meslek, idari ve ihtisas memurları olmak üzere ceman 653 kişilik kadro ile idaresine çalışılmaktadır. Buna ilâveten son zamanlarda muhabere sisteminde yapılan yenilikler neticesinde ihdas edilen kriptu servisine de aynı kadrodan memur tefriki gerekmiştir. Bu kadro ile işlerin gereği gibi yürütülmesi imkânsız hale gelmiş bulunmaktadır.

Evvelce Afrika'da yalnız Mısır'da temsilciliğimiz mevcut iken bugün 10 Afrika memleketinde Büyükelçiliğimiz vardır. Malûmları olduğu üzere, son senelerde büyük sayıda yeni devletler kurulmuştur. Yakın istikbalde de daha birçok millet istiklâl kavuşacaktır. Bunlarla siyasi, ticari ve kültürel alanda münasebet tesisi ihtiyaç ve mecburiyeti dolayısıyla bu memleketlerde yakın zamanda yeni temsilcilikler açılmasına ihtiyaç hâsıl olabilecektir. Afrika'da, Uzak - Şarkta, Cenubi Amerika'daki temsilciliklerimizin çoğu birkaç devlet nezdinde birden akredite bulunmaktadır. Nitekim Afraki'daki 10 büyükelçimiz 19 memlekette, Uzak - Şarktaki 7 büyükelçimiz 15 memlekette ve Güney ve Orta Amerika'daki 6 Büyükelçimiz 20 memlekette akredite bulunmaktadır. Bu temsilcilerimiz akredite oldukları memleketlerdeki temsil görevlerini, memur kadrolarının azlığı dolayısıyla, maalesef ancak bir büyükelçi ve bir kâtipten ibaret kadro ile yürütmeye çalışmaktadırlar. Bu kadro ile aynı zamanda o birkaç memleketteki konsolosluk işleri de yürütülmeğe çalışılmaktadır.

Bilhassa son iki sene zarfında memleketimizden çalışmak üzere yabancı memleketlere giden işçi sayısının artması, mevcut konsolosluklarımızın ve memur sayısının artırılmasını gerektirmiştir.

Dışişleri Bakanlığı kadroları seyyal olduğundan yeni açılan elçilik ve konsolosluklar için açılış zamanında yeni kadrolar alınmamış, ihtiyaçların mevcut kadrolarla karşılanmasına çalışılmıştır. Bütçe müzakereleri sırasında bakanlık bütçesi üzerinde konuşan birçok senatör ve milletvekilimizin de işaret ettikleri ve hile, eski ihtiyaçlara göre alınan şimdiki kadro bilhassa son senelerde çok artan ihtiyaçları karşılamaktan uzaktır.

Birçok müşavirlik ve atışeliklerimizi içine alan bazı büyük misyonlarımızın, bakanlık bütçesinde mühim yer işgal eden idare avans ve hesaplarının, malî mevzuata ve usüllere vâkıf, ehil elemanlar tarafından yürütülmesi ve böylece, her misyon ve ona bağlı atışeliklerden herbirinde bu gibi işlerin ayrı ayrı elemanlarca yürütülmesinden doğan munzam masrafların ve çok defa Sayıştay istizahlarına yol açan usulsüz muamelelerin bertaraf olunması, avans ve hesapların bir yerde temerküz ettirilerek muayyen bir nizama bağlanması gibi, her gün daha çok hissedilen zaruretlere de cevap vermek üzere, istenen kadrolardan 8 tanesinin Maliye Bakanlığı emrine tahsis olunarak, onunla mutabık kalınacak misyonlara, hesap işleriyle görevli atışeler tâyini derpiş ve bu maksatla tasarıya hususî bir bir hüküm derecolunmuştur.

Kanun tasarısı yukarıda temas olunan ihtiyaçları karşılamak için hazırlanmıştır.

Bakanlık kadrosunda, evvelce idari memur adedi az bulunduğundan lise mezunu idari memurlar için kadro konulmamış, bunların tâyinleri 12 veya 11 nci derece kadrolar karşılık gösterilmek suretiyle yapılmıştır. Teklif edilen kanun tasarısına ek listede 13 üncü dereceye konan kadrolar lise mezunu idari memurlar içindir. Bu suretle bunların, bakanlığa intisaplarında, üst kadro işgal etmeden normal kadrolarına tâyinleri yapılabilecektir.

11 ve 10 uncu dereceler için istenen kadro ilâveleri bakanlığa yeni intisabedecek genç meslek memurları ihtiyacı göz önünde tutularak yapılmıştır.

Diğer dereceler için talebedilen ilâveler, terfi beklediği halde kadroda münhal olmaması yüzünden terfi edemiyen memur adedi, daimî delegelik, elçilik ve konsolosluk sayıları ile memur ihtiyaçları göz önünde tutularak yapılmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/762
Karar No. 22

20 . 1 . 1965

Yüksek Başkanlığa

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Dışişleri Bakanlığı kısmına bazı kadrolar eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü.

Gereğede etraflıca izah olunan hususlar, komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve hizmetin aksanadan görülmesi gayesiyle hazırlanmış bulunan tasarı ve tasarıya bağlı cetveller aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe ve Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkanvekili

Sivas

C. Odyakmaz

İstanbul

F. K. Gökyay

Sözcü

Denizli

A. Şohoğlu

Kocaeli

H. Kısayol

Diyarbakır

V. Pirinçcioğlu

Manisa

N. Yenişehirlioğlu

Hatay

A. S. Hocaoğlu

Sivas

G. Sarısözen

M. Meclisi

(S. Sayısı: 921)

Millet Meclisi Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

8

10

24 . 3 . 1965

Millet Meclisi

Bütçe ve Plân Komisyonu

Esas No. 1/762

Karar No. 29

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan, «Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Dışişleri Bakanlığı kısmına bazı kadrolar eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı» ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle incelendi ve görüşüldü;

Tasariya bağlı (1) sayılı cetvelle Dışişleri Bakanlığına muhtelif derecelerden 74 ek kadro verilmesi istenmektedir. Tasarının 2 nci maddesine göre bu kadrolardan 8 adedi, Dışişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının mutabık kalacakları büyük merkezlerdeki misyonların hesap ve maliye işlerini görmek üzere Maliye Bakanlığı teşkilâtından görevlendirilecek memurlara tahsis olunacaktır.

Komisyonumuz, hesap ve maliye işlerini görmek üzere istenen kadrolara ait bu maddeyi, gerek hârihte bulunan elemanların bu işleri yapabileceği ve fuzuli bir artış olacağı ve gerekse memleketimiz için mühim olan döviz tasarrufuna ehemmiyet verilmesi gereğiyle tasarıdan, bu madde ile istenen kadroları da 1 nci maddeye ekli listeden çıkarmıştır.

Mütaakıp maddeler numaraları çıkan maddeden dolayı değiştirilmiştir.

Diğer taraftan 4644 ve 7245 sayılı kanunlarla alınmış olan kadrolardan 5 adedi, tasarının 3 ncu maddesiyle, kaldırılmaktadır. Böylece Dışişleri Bakanlığı için istenen kadrolar hakikatte yalnız 61 e inhisar eylemektedir. Bu 61 kadrodan 31 i, 8 nci ve daha yukarı derecelere taallük etme itibariyle bunlara dışardan tâyin yapılmasına kanuni imkân bulunmamakta ve munhasıran terfileri gelip de üst maaş almakta olan memurlara tahsisi derpiş edilmektedir. Geriye kalan 30 kadro, 13, 11 ve 10 neu derecelere taallük etme itibariyle imtihanla alınacak meslek veya idare memurlarına tahsis edilebilecektir. Bu itibarla tasarı ile Dışişleri Bakanlığına, hiç değilse bugünkü safhada, fiilen yalnız 30 kadro verilmiş olacak ve ileride yapılacak terfiler ve kaydırmalarla diğer kadrolar da kullanılabilir hale getirilebilecektir. Bu bakımdan ek kadroların bütçeye inikâsı pek cüzi olacaktır. Esasen Dışişleri Bakanlığı kadroları global ve seyyal olmak itibariyle, merkez ve dış teşkilât kadroları arasında ayırmalar yapmak suretiyle bu ek kadrolar için bütçeye önümüzdeki malî yıllarda da fazla tahsisat konması icabetmiyecektir. Dışişleri Bakanlığından verilen izahata göre bu kadrolar daha ziyade merkez ihtiyaçları ile terfi bekliyen memurlara tahsis edilecektir.

Tasarının gerekçesinde de izah olunduğu veçhile, İkinci Dünya Harbinden bu yana, Türkiye'nin dâhil bulunduğu beynelmilel teşekküllerin sayısı ile, yeniden kurulan veya istiklâllerine kavuşan birçok Afrika - Asya devletleri nezdinde temsilcilikler açılması, Avrupa'ya gönderilen işçi sayısının ortaya koyduğu yeni görevler muvacehesinde, Dışişleri Bakanlığının bugünkü mürettep veya fiilî kadrolar ile ihtiyaçları karşılama maddi imkân kalmamış bulunmaktadır.

Dışişlerinin halen 52 si Büyükelçilik, 5 i Elçilik, 3 ü Daimî Delegation ve 29 u Başkonsolosluk olmak üzere 89 misyonu bulunduğu ve ayrıca merkez teşkilâtının 20 kadar daireden terekübeylediği göz önünde tutulursa, bu bakanlığın 408 meslek ve 203 idare memuru ile kendine düşen vazifeleri lâyıki veçhile yerine getirmesinin maddeten mümkün olamayacağı anlaşılmaktadır.

Tasarının 1 nci maddesi aynen, maddeye bağlı cetveli kaldırılan 2 nci maddedeki kadrolar düşülerek kabul edilmiş, 2 nci madde tasarıdan çıkarılmış, 3 ncu madde 2, 4 ncu madde 3 olarak aynen, 5 nci yürürlük maddesi de Bakanlar Kurulu yerine Dışişleri ve Maliye Bakanı yürütür, şeklinde değiştirilerek 4 ncu madde olarak kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kuruluna tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur. 96

Başkan Aydın <i>I. Sezgin</i>	Başkanvekili Gümüşane <i>N. Küçüker</i>	Sözcü Sakarya <i>N. Bayar</i>	Kâtip Nevşehir <i>A. B. Numanoglu</i>
Ankara <i>M. Ete</i>	Aydın Söz hakkim mahfuz <i>O. Apaydin</i>	Balıkesir <i>A. A. Bolak</i>	Bilecik <i>Ş. Binay</i>
Bursa <i>A. Türkel</i>	Diyarbakır <i>H. Güldoğan</i>	Erzincan <i>H. Atabeyli</i>	Erzurum <i>A. Şenyurt</i>
Giresun <i>I. E. Kılıçoğlu</i>	İzmir <i>N. Kürşad</i>	Kars <i>K. Okyay</i>	Manisa <i>H. Kubat</i>
Mardin <i>E. K. Aybar</i>	Mardin <i>Ş. Aysan</i>	Rize <i>E. Y. Akçal</i>	Sakarya <i>M. Gürer</i>
	Trabzon <i>A. Ş. Ağanoglu</i>	Trabzon <i>E. Dikmen</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Dışişleri Bakanlığı kısmına bazı kadrolar eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Dışişleri Bakanlığı kısmına ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 2. — Bu kadrolardan beşinci dereceden 2, altıncı dereceden 3, yedinci dereceden 3 adedi Dışişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının mutabık kalacakları büyük merkezlerdeki Misyonların hesap ve maliye işlerini görmek üzere Maliye Bakanlığı teşkilâtından görevlendirilecek memurlara tahsis olunur.

Bu kadrolara Dışişleri Bakanlığı ile iştişare olunarak Maliye Bakanlığınca atanma yapılır.

Bunlar hakkında 4991 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 3. — 4644 ve 7245 sayılı kanunlarla alınmış bulunan kadrolardan ilişik (2) numaralı cetvelde yazılı kadrolar kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5 . 12 . 1964

Başbakan
İsmet İnönü

Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun kabul ettiği metin

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Dışişleri Bakanlığı kısmına bazı kadrolar eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya bağlı 1 ve 2 sayılı cetveller aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi Bütçe ve Plân Komisyonunun değiştirisi

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Dışişleri Bakanlığı kısmına bazı kadrolar eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 3 nci maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 4 nci maddesi 3 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Dışişleri ve Maliye Bakanları yürütür.

Hü.

Devlet Bakanı ve

Başb. Yardımcısı

K. Satır

Devlet Bakanı V.

N. Yetkin

Devlet Bakanı

M. Yolaç

Devlet Bakanı

N. Yetkin

Adalet Bakanı

S. Çumralı

Millî Savunma Bakanı

İ. Sançar

İçişleri Bakanı

O. Öztrak

Dışişleri Bakanı V.

K. Satır

Maliye Bakanı V.

F. İslimyeli

Millî Eğitim Bakanı

İ. Öktem

Bayındırlık Bakanı

A. H. Onat

Ticaret Bakanı

F. İslimyeli

Sağ. ve Sos. Y. Bakanı

K. Demir

Güm. ve Tekel Bakanı

M. Yüceler

Tarım Bakanı

T. Şahin

Ulaştırma Bakanı

F. Alpiskender

Çalışma Bakanı

B. Ecevit

Sanayi Bakanı V.

H. Oral

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı,

H. Oral

Turizm ve Tanıtma Bakanı

A. İ. Göğüş

İmar ve İskân Bakanı

C. Uzer

Köy İşleri Bakanı

L. Yurdođlu

Hükümetin teklifine bağlı cetveller

[1] Numaralı cetvel

Dışişleri Bakanlığı kadrolarına eklenen kadrolar

D.	Aded	Aylık tutarı	D.	Aded	Aylık tutarı
1	1	2 000	7	3	800
2	3	1 750	8	12	700
3	12	1 500	10	10	500
4	2	1 250	11	10	450
5	4	1 100	13	10	350
6	7	950			
				74	

[2] Numaralı cetvel

4644 ve 7245 sayılı kanunlarla alınmış bulunan kadrolardan kaldırılacak olanlar

D.	Aded
3 İktisat Müşavirliği	2 1 500
5 Orta - Şark İşleri Müşavir Muavini	2 1 100
9 Seferberlik Müdürü	1 600

Bütçe Plân Komisyonunun değiştirmesine bağlı cetveller

[1] Numaralı cetvel

Dışişleri Bakanlığına eklenen kadrolar

D.	Aded	Aylık tutarı	D.	Aded	Aylık tutarı
1	1	2 000	6	4	950
2	3	1 750	8	12	700
3	12	1 500	10	10	500
4	2	1 250	11	10	450
5	2	1 100	13	10	350

(2) Numaralı cetvel aynen kabul edilmiştir.